

Izlazi svaki 1. i
16. dan mjeseca.

Naručbina iznosi
do konca ljeta 1 fl.
a za kmeta 20 nov.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Nar. Pošt.

Oglasi se primaju
po navadnoj cieni.
Uredništvo šalje se
Via Capuano N.º
1969/1.

Pisma neka se šalje
platjene poštarine

Godina I.

U Trstu 1. Junija 1870.

Broj 1.

Mili rode!

Razum je najveći dar božji, a čovjek tim razumniji, čim više zna i umi. Tko zna, njemu dva, veli naša poslovice. A to će reći: što tko više zna i umi, to tim ljepše, laglje i sretnije živi. Ali čovjek nemože svega sám ni da vidi, ni da čuje, ni da skusi, nego mora da se od drugih ljudi uči. A eno, čovjek se od drugih neči, kad uzme knjigu, pa čita i promišlja. I to je ono, radi čega se nebrojene knjige pišu i tolike posvud škole otvaraju: da se najme iz knjiga ljudi jedno od drugoga nauče, čega neznaju.

I po Istri, na kvarnerskih Otocih i po ostalom Primorju ima već, hvala Bogu, toliko škola, da skoro sav mladji naraštaj umi čitati. Ali, ako je to i vriedno svake i najveće hvale, ipak se neda tajiti, da ta drogociena vještina, u tih naših stranah, žalibože, još malo komu koristi. Ier kod svih kolikih knjiga, što se svaki dan stampaju i po svietu štiju, u naš jih narod jako malo prođire, pa se u nas još i danas misli i djela na onaj isti način, kao što se je to prije sto godina mislilo i radilo.

Mili rode! želeći doskočiti tomu skrajnomu zlu našem, odlučili smo izdavati za te ovdje u Trstu, pod gori navedenim imenom, pučki hrvatski list, ter ti pružiti tako priliku, da se i ti čitanja uhvatiš i čitajući živiti učiš. Da ćeš se ti, rode, toj viesti naradovati i naveseliti, ter krepko prihvatiti ruku, koju ti evo nudimo, tomu nam je poruk tvoj zdrav razum i ona živa želja, koja te je počela muciti, da se i ti, otreseš one svoje stare zanemarenosti i već kada tada probudiš i obnoviš.

Ali kako je svaki početak mučan, tako se nemoj, rode, odmah od kraja Bog zna čemu nadati od ovoga našega lista. Što ti možemo već sada obećati jest to, da ćemo sdušno naslihati tvoje potrebe, pa gledati, da te poučimo u svakoj stvari, koja bi ti mogla koristna i ugodna biti. Iz njega ćeš se, kao se ufamo, ako si poljodjelac, vinogradar, stokar, svilar, pčelar itd. naučiti bolje ugadjati svojem tegu, a gospodar ljepše, umnije i koristnije gospodariti. Iz njega ćeš se, nadalje, naučit poznavati občinske, pokrajinske i državne ili carske zakone, kao takodjer svoja prava i svoje dužnosti naprama občine, naprama pokrajine i naprama cieloga carstva ili države. A da znaš, što biva i po ostalom svietu, naš će te list izvještjivati o svih znamenitijih događajih političnih ili državnih, a najme takvih, koji bi se poblize ticali Austrije i našega u njemu žiuvéga plemena. Kako dakle vidiš, ov će ti list biti, rode, u svakoj života prigodi, pravim i vjernim kažiputem,

Pa kako smo namislili učiniti od ovog lista živo središtje svega duševnoga pokreta u tih naših stranah, tako pozivamo sve rodoljube, neka nežale ni truda ni troška, nego neka nas izvole svestrano podupirati, a najme perom, pišuć nam, što god gdje narod tišti i čim god misle, da bi mu se moglo pomoći. Tko narodno izobraženje promiče, neka zna, da je desnica ruka providnosti božje. Kako želimo, da se piše, neka svaki pogodi iz imena, koje smo uzeli, iz kojega se vidi, da nismo namislili sijati razdor, nego ljubav i slogu.

List će izlaziti svaki prvi i šestnaesti dan mjeseca. Naručbina iznosi 1 fl. a za kmeta 20 novč. do konca ove godine. Naručbinu i dopise neka se izvoli slati platjene poštarine: Uredništvu „Naše Sloge“, Via Capuano N.ro 1969/1.

U Trstu 21. Maja 1870.

Uredništvo.

Pogled po svijetu.

— U Trstu 24 Maja.

Većina našega naroda, za koga naumismo izdávati ovaj list, neim: kad čitati svakidajnskih novini, da vidi što gdje po svijetu biva. Mislimo dakle, da ćemo mu ugoditi, ako mu na ovom mjestu od petnaest do petnaest dana u kratko izpriopvedimo sve glavnije događaje svjetske. Pa buduć nam košulja bliža tielu od kabanice, to ćemo svaki put popisati prije svega što se u našem carstvu sbija.

Od šestdesetoga ljeta u n šem se carstvu svako malo ministri promjenjuju, a s njimi kad više kad manje i način vladanja. Pred dvjema ljetima i pol bila je u ca-stvu najveća promjena, kad su se ne samo ministri promenili, nego i carstvo razpolovilo, i svaka polovina dobila svoje ministre. Od onoga su vremena sve dosad u ovoj zapadnoj carstva polovini, koju i Cislajtanijom zovu, vladali ministri Giskra, Hassner i Herbst; ali kao da nisu marili, da se već jedan put carstvo ustanovi, jer bi im samo jedan narod na srdeu ležao, a drugih kao da i nema, akoprem imaju svi zajedno jednog te istog gospodara. Ti su dakle ministri naposlj-dku ostali kao vodje bez vojske, neimajuć za sobom nego malu šaćicu privrženika iz jednog jedinog njemačkog naroda. Velimo ma'u šaćicu, jer veća i razboritija stran njemaca, želeća uzdržati i ojućati carstvo, a s estalimi narodi kao prava bratja u ljubavi, miru i slogi živiti, ne samo što nije ovo odobravalala, nego se je od njih i odaljila. Videći sjajna kruna, da tako nemože napred iti, odpusti Ministra Giskra i drugove mu, i predà prvu ministarsku stolicu poljskomu grofu Potockomu, dakle čovjeku našega plemena, ter mu naruć, *da učini mir medju njegovimi puci.* Potocki se poprimi po nakanjenju nj. veličanstva cara teška posla pomirenja, pa se eto već puna tri tjedna dogovara s prvimi glavami naroda českoga.

Pojde li mu za rukom sporazumiti se s Česi, neće moći ni drugim carevine narodom dužan ostati, pa će se onda opet vratiti mir i pokoj u ovu našu staru domovinu austrijsku, a Potocki će steći priznanje i zahvalnost svega carstva. Premda su se carskim patentom od 21 o. m. svi zem. sabori, osim českoga, razpustili, isto tako i carevinsko viće (reichsrat), a novi će se izbori čim prije odrediti, mi se uzprkos tomu i odporu družine odpušćena ministarstva, tvrdo nadamo, da će u svomu poduzeću uspjeti i tako nezadovoljne narode umiriti.

Niti u drugoj polovini carstva ili u zemljah krune Sr. Stjepana neevatu bolje ruže. Čim su ondje do gospodstva došli Magjari, prva im bijaše misao kako da ostale narode, koji su i brojem veći i u naučih je pretekli, podjarme ter tako pomagjare. Zato su na mućanje osudili do tri miliona Slovaka, toliko Rumunja, a malo manje naše braće Srbalja; zatim un štili starodavnu kneževinu Sedmogradsku (Transilvaniju) a trojednu kraljevinu Hrvatsku nasilno podjarmili. Radi toga zavladała je najveća ogorčenost i nezadovoljstvo kod svih naroda. *Hrvati* im se osobito oštro opiraju, i svim pravom zhtievaju, da bude kao i p nje posebna kraljevina i ravna kraljevini ugarskoj. Pa buduć o tomu neće da čuju Magjari, opozicija proti njim svakim danom više raste, ne samo u Zagrebačkom spravišću, u kojem sjede malo ne sanni plaćnici bana Raucha, nego još više u ostaloj Hrvatskoj, i u Granici, kojom misle razpolagati kao niemon živinom. No hvala bogu, samosviest Hrvata i njihovo sveto pravo na jaćih stoji noguh nego li sva magjarska oholost i zastrašivanje njihovog, pa će ufano, kao u starinska vremena moguće neprijatelje tako i ovu malu šaćicu lahko preobladati. Što im mi kao pravi i vjerni Hrvati iz sve duše želimo.

Iz ostaloga svijeta bilježimo za danas još ovo, da se je u francezkoj dana 8 o. m. obavilo narodno glasovanje (plebiscit), koje je car Napoleon odredio, kad je opazio, da imade mnogo protivnika radi podieljenih narodu slobosti na ovo posljednje vrijeme, a pobojao se, da se žalostni događaji nebi p rodili. Kako bijaše predvidjeti, francuzi siti svih buna i želeći jednod uživati slobodu u miru, na postavljeno pitanje: dali narod odabrala one reforme u konstituciji što ih car sve malo po malo od 1860 usadja, i konstituciju od

1870 te zaključak senata o 20 travnja (apr. 1.), odgovoriše od upisanih preko 10 miliona. sa „da“ 7257,379 a sa „ne“ 1,530,909. Time je Napoleon privremeno osigurao svoj priestol, i odstranio pogibelj nemira.

DOPISI.

— Iz Liburnije 15 Maja.

Ja vam nemogu opisati radosti, koju je u ovih naših stranah počutilo svako rodoljubivo srdee, kad se je pročulo, da će tu u Trstu izhadjati, hrvatski list, namijenjen mnogobrojnim Hrvatima, živućim pod tršćanskom gubernijom u Istri i na kvarnerskih Otocih. A nije ni čudo, jer dočim naša braća Slovenci svojski nastojahu, da se izobrazie i u ovoj guberniji, kao što to svjedoče njihovi listovi, izlazeci tu i u Gorici, mi smo kao dr. emah: pak su držali prijatelji i neprijatelji naši, kao da nemarimo za najveće dobro ovog svijeta, za svoje najme naročno izobraženje. A ero odsad ćemo imati i mi svojeg buditelja, svoj narodni list hrvatski. Pa kako da se toj novosti neveselimo i neradujemo?

Vi me pozivate, da vam budi dopisnik iz ovih naših stranah. To je za mene velika čast, pa vam se nemogu odreći, ali me je veoma strah, da vam neću svagda imati čim ugoditi. Jer što ćete, da čovjek piše iz ovako malenih mjestanca, kao što su ova naša u Liburniji? Istina, da smo od nekogoj vremena postali glasovitiji, nego smo ikad želi: ali se uzdajemo u Boga, da će ti glasi omuknuti i od nas da se neće više govoriti toliko, koliko se je do ad. Jer mi već neznamo ni gdje bi kroz dan sjeli, ni kroz noć počinuli, ako ne izvan kuće, od straha da pod razvalinami neo-tanemo. Govorim o nesretnom potresu, što nam već od Pusta neda mira ni pokoja, nego nas svako malo drma i goni izpod krova. A vi ste već čitali po novinah, koliku je škodu učinio o Klani i Jelsanah, i kako su na Rieci, u Kastvu i na Voloskom mnogim kućam od njega zidovi popucali i dimljaci popadali. I to je, što zadaje narodu velik strah. A taj je strah još veći, odkad se je čulo, da iz nekakve školje blizu Jelsana dim kuni, ako je istina; jer vele, da se sva ta nesreća vrti oko lo Snježnika, iz kojega bi imao, po njihovoj pameti, oganj buknuti. Snježnik je jedinih šest ura prama proluci daleko od mora. Što ja znam, jest to, da sam još za svog djetinstva čuo, da će dojt vrijeme, kad će Učka oganj bljuvati, pa sam se veselio, misleć, kako će to bit liepo gledati sa Rieke, koja mi se je činila kao Napulj grad, a Učka kao Vezuv gora u južnoj Italiji. A sad, po tih glasovih, nebi to bila Učka, nego Snježnik, akoprem se ufam, da neće ni jedno n: drugo, jer sad vidim, kakvomu sam se paklu veselio.

O toj sam stvari ovih dana govorio s jednim našim kmetom, koji se je snebivao od čuda, kako bi to moglo biti, da gore ikada oganj bacaju, a zemlja da se radi toga tresie. Da dojde k sebi, tu sam mu počeo tumaćiti, kako u sredini zemlje vjekoviti oganj tlije, a buduć je zemlja u svojoj utrobi sva izprošupana, kako se taj oganj u podzemaljskih šupljinah strahovitom silom pomiće, pa tako potresa zemljom i obara sela i gradove. A taj oganj da neišće, nego odušak, gdje će buknuti iz pod zemlje i na živom zraku izgoriti ono, što ga duši u zemaljskoj utrobi. A tomu da mora bit kriv i zrak, što kroz izvanjske zemaljske pukotine ulazi u podzemne šupljine, gdje se nahodi množina gorivih plinova (gas), pa tu ražari oganj, koji onda nemože nego gdje god povrh zemlje planuti. Videć, kako me kmet rado sluša, rekoh nadalje, da su tako postale gore i planine, koje se sad vide na površini zemaljske krugle. Jer vatra ili oganj, nenašav nigdje oduška, da je svojom strahovitom silom nadi-gnula zemlju i po zemaljskom krugu pogradila brda i doline. Tako da gore nisu nego toliki krtinci, što ih je siloviti krt oganj na svjetlo izkrtio!

Kako svaki lahko vidi, to nemože biti bez silne buke, trusa i lomljavine. Zato i jest istina, rekoh mu, tjerajuć dalje svoj govor, prije nego će se upaliti gore vatrenjaće, da se uvijek strašno zemlja tresie. Gore vatrenjaće, zovu se n našem jeziku one gore, koje je vatra doprošupila, pa sad na neizmierna zijajuća ustina oganj bljuje. Tim se ustman

u našem jeziku veli ždrclo ili grotlo (cratere). Pa ima učenih ljudi, koji tvrde, da naši tako zvani dolci nisu drugo, nego tolika grotla iz onih davnih vremena, kad je zemlja prostanula. U južnoj Italiji, da negovorim o mnogih drugih po ostalom svijetu, ima dvie gore vatrenjače, Vezuv i Etna, koje kad će oganj rigati, strahovito zemljom potresaju, ako prem se kadgod i bez potresa upale. A kad se upale, onda se tu zakuri pol neba, plamen se digne do pod zvijezde, a žeravica dan i noc razlijeva niz brdo, kao velika goruća rieka. Toj žeravici, i dokle gori i kad ostine, vele ljudi u onih strana lava. U starinska je vremena vatrenjača Vezuv samim pepelom pokrila i pokopala tri bogata i plemenita grada, koji se sad na državne troškove odkopaju, i ter nam poslie hiljade osamsto godina pokazuju, kakve su bile davne poganske varoši.

Ovo tumačenje i ovo moje pripovijedanje mojemu je susjedu bilo tako razumno i razložno, da je kao zabrinut pogledjivao sad na Učku sad na Snježnik, da tobože v di, iz kojega će od njih prvo vatra suknuti. Pa tu sam mu, daga umirim, stao opet razlagati, da to bas nemora biti, jer da ovi naši potresi mogu stajati u savezu i s talijanskimi vatrenjačami, kojih se podzemskie šupotine lahko da do pod nas protežu: pak da se je već puti dogodilo, kad se je hotjela tamo gora izbljivati, da se je čak kod nas i još dalje zemlja tresla. Tu sam mu još pridodao, da ima ljudi, koji misle, da se u ovih naših stranah nahodi pod zemljom sila božja kamenog ugljevja, iz kojega kad se namoči, da se razvije njevakav plin, pa se taj jako lahko upali i onda zemljom stresa. A kako je zimus mnogo dažda palo, rekao mu, da bi tam našim potresom moglo i to uzrok biti.

Nego ja vidim, da se je ovo moje pismo preveć otegnulo, zato hoću, da ga svršim. Samo vas još molim, da mi nezanjerite*). što vam ga šaljem u ime svog prvog dopisa, jer vam drugo nisam imao o čem pisati. Kako ima bit Sloga i poučni list, tako sam odmah pomislio, najbolje da stumačim narodu postanak potresa, o kojem se sad kod nas toliko govori. I tim eto vam stomačen i postanak ovog dopisa.

Vinogradarstvo.

Vino je u Istri mal da ne jedino kmetu bogastvo. Kad loza nerodi, on je propao. To se je najbolje vidilo od pedesete godine do ovo dva ili tri ljeta nazad. Zato i jest loza ili trs našem čovjeku prva i najveća prijateljica. On će sve ostaviti, pak će se okolo trsa vrtiti. To nije baš sasvim pametno, jer se bez hleba neda piti: a eno, ni hleb nije samonik, pa se treba i okolo njega truditi i mučiti. Ali ako se okolo trsa nijednje trudi, i Bog mu taj trud najplemenitije naplatuje. Ier kad mu u kući stupiš, iznese preda te takovu kapljicu, kakvoj neima na daleko para. A kakav bi taj dar božji mogao biti stopram onda, kad bi se naš vinogradar znao umnije okolo trsa vrtiti, a najme okolo masti i mladā vina? I ovako se se je već istarstko vino proslavilo i na cesarskih pirovih, gdje su gosti minali franceski šampanjac i njemački renovac, pak su kupice podlagali pod butilju našega refoška, da se nauže mirne jakosti, medene rzkocce i rajskog mu duha i mirisa. Što su sad franceska i druga stranj-ka vina, to bi bila onda i naša istarska, pak bi nam nebrojeno blago nosila i doskora zemlja obogatila. I to će zastalno jedan put biti, ali stopram onda, kad budemo i mi znali bolje nego do sada trs nastojati, groždju ugadjati i vino čistiti. Priroda ili narav i sama po sebi mnogo može, kako se to kod nas vidi; ali je pravo čudo, što mogu zajedno priroda i um čovječanski. S umom treba dakle da radimo sve što radimo.

Toga radi mislimo, da ćemo ugoditi našim vinogradarom, ako im u ovom listu i o vinogradarstvu reknemo po koju, koja bi jim mogla koristiti, ako nas budu htjeli slušati. Počnimo dakle sa starinom i prvom loze domovinom.

(slieđit će).

*) Dapače hvala vam, pa vas evo i opet molimo, da nam neuzkrate svoje pomoći. Što nam pišete, da ste mislili da ćemo pred listom razposlati program i poziv na predplatu, znajte, da nismo toga učinili radi jedinog uzroka, što se ovako malenu listu nepristoji toliko priprava i halabuka. Što smo ga pak prozvali „Naša Sloga“, to smo učinili zato, da bude razlika izmedju njega i „Stoge“, što odskora izlazi u Zagrebu.

Ured.

Različite viesti.

* Carskom zapovjedju od 21 maja bjehu razpušćeni u ovoj polovini carstva svi sabori izvan českega. Bit će dakle što skorije novi izbori za sabor. A što je sabor? Sabor nije drugo, nego narodno zastupstvo. Iz sabora se v di, ako koji narod za se mari i kako misli. Dosad smo mi za se jako malo marili, jer nismo imali na porečkom saboru nego jednog jedinog zastupnika. To je žalostno i prežalostno i kad nebi bilo sramotno, jer ako samo hoćemo, možemo jih imati dvanaest. A dvanaest ljudi nješto može, kad su razumni i složni. Ali ako je to dosad tako bilo, nevalja da bude odsad. A da nebude, prepornčujemo našim seljačkim izbornikom, neka izaberu za sabor dvanaest svojih ljudi, dvanaest najme kmetova, koji znaju što je trud i muka, kao takodjer što je narodno poštenje. Neka se dakle nedadu od nikoga ni zasliepiti ni zastrašiti, nego neka biraju ljude svojga roda i plemena. U budućem ćemo li tu više o tom govoriti.

* Ovdašnje namjestništvo (governo) i riobilo je uslied odpisa e. kr. ministarstva za trgovinu, istarskomu pokraj. kapetanu g. Viduliću, da će se zakon radi sagradjenja jedne željeznice (pogovara se iz Divače) kroz cieti Istru do Pula, predložiti na odobrenje odmah, kako se carevijsko vieće (reichsrath) u Beču sastan.

Već bi i doba jedan put bila da nam se ova vruća želja izpunji.

* Ovih dana držali su istarski zastupnici dogovor u i oredu, u kojem su medju ostalima zaključili: da se i nadalje uzdrži istarska autonomija ili samouprava, ali nješto prostranija, zatim da izpune pravedne želje slavjana istarskih s kojima hoće bratinski živjeti. Daj bože, da se obećanje izpuni, pa bili nam, u buduće pravedniji. Mi ih od naše strane pako možemo ovjeriti, da će oni u nas tada naći najbolje prijatelje i vjerne drugove, dočim mi neićemo od njih drugo, nego jednakost u svemu i svaćemu, zatim da § 19 t. m. zakona postane jednoč živa istina t. j. da se našem jeziku ustupi ono mjesto, koje mu ide po obstojećih zakonih i po pravdi božjoj.

* (Otvaranje boljunske čitaonice). U nedelju 15 maja otvorila se svečano narodna čitaonica u Boljuncu. Odmah poslie podne otišlo je mnogo rodoljuba iz Trsta sa više kočija onamo, a oko 5 ura dolazile su deputacije narodnih čitaonica iz Trsta, Rojana, Rocola, Bazovice i Skednja svojimi narodnimi zastavami i pjevačkim družtvom. G. Peršić, predsjednik boljunske čitaonice pozdravljao je pojedine deputacije najsrdačnije, a tada, uz radostni živio klici naroda, dvina glasbama i uz pucanje mužarrah do čitaonice vodio. Čim se zamračilo unidje u prekrasno urešenu dvoranu čitaonice toliko naroda, da se nije moglo ni ganuti. Malo zatim stupi na pozorište i pozdravi gostove kratkim, no u srce dirajućim slovom, koje je uznećeno občinstvo sa burnim živio pratilo. Istim veseljem primi se i govor g. Cegnara osobito kad se telegram g. Bleiweisa pročitao sliedećeg sadržaja: „Prosim sutra naznaniti srdačan pozdrav najmladjoj sestri bržanskoj čitaonici u Boljuncu od čitaonice ljubljanske. Kad je još progovorio Ravnik, zastupnik na porečkom saboru, o upl vu čitaonica za napredak u prosvjeti i gojenju narodnog duha ter dokazao da čitaonice za crkvom i školom zauzimlju prvo mjesto, digne se zastor malena kazališta i započe predstava „Ravni put“. Uloge su predstavljajući tako majstorski izigrali, da bijaše milina gledati i slušati, toga radi bialu opeotvano izazvani.

Nemožemo svršiti ovaj kratki opis bez da se nebi naj srdačnije zahvalili toli domoljubnim Boljuncem koji g. Peršiću, koji nisu štedili ni muke ni truda, nego velike žrtve d. primili za oživotvorenje narodne čitaonice i to na pragu istarskom! Daj bože, ugledale se na skorom i druge občine istarske u ovaj riedki primier domoljubja, pa ustrojile i one takove zavode, koji su zbilja jedino sriedstvo za bistriti um i srce ter uzgrijati žarku ljubav za sve što je naše.

* Odbor politična družtva „Soča“ u Gorici, posbnim oglasom pozivlje sve Slovence na Tabor, koji će se držati

dne 29 maja ob 4 ure popodne u Sežani ne daleko od Trsta. U ovom taboru će se pretresivati i zaključiti sljedeće stvari: 1. svi Slovenci neka se ustavnim putem sjedine u jednu krunovinu s jednim zemaljskim saborom. 2. Neke se sdušno izvede § 19 tem. zakona, s toga dakle da se upelju odmah u svih c. kr. uređih slovenski jezik, i u njemu započne pisati i uređovati, isto tako da bude slovensčina u svih školah. 3. Da se u Sežani otvori slovenska glavna škola iz 5 razredah (classe). 4. da se u tršćanskoj okolici ustroji slovenska gradska škola posebnim obzirom na njezine potrebe. 5. napokon da se javni danci ili štibre čim više umalje, a ne povisuju svakog ljeta.

Ako li smijemo po dosadašnjih uspiehah suditi, sva je prilika, da će ovaj tabor onako sjajno izpasti, kao što su i priašnjji, pa da će ga veliko mnoštvo naroda pohoditi. —

A što misli naša domorodna Liburnija? Braćo, skrajno je vrijeme da se iz mrtvila prob. djevo, izbori za sabor su pred vratima, a mi još uvijek dremujemo.

*) Kako „Zatočniku“, iz Sarajeva javljaju, kršćani u Bosni nemogu više podnašati strašne muke i progonstva, i zato su se počeli lištom izseljivati. Koliko ih se do sada jur izselilo, nemore se pravo znati, jer se Turci strame to kazivati, no svakako ih otišlo preko 300 duša, stranom u Hrvatsku, stranom u Srbiju a sprema ih se još više na izseljenje. Mili bože, do kada će trpjeti izubraženi svijet ova proganjanja Turaka? Vrieme bi već bilo da se taj varvar jednoč u Aziju njegovu pravu domovinu odtjera, od kud je i došao.

Da naši čitatelj vide koliko se duhana ili tabaka u ovoj strani carstva, koju cisljantijom nazivljemo god. 1869 rasprodalo, evo im:

	1868	1869
Smotke (cigari) u carstvu napravljeno	726,130.577	759,076.529 + 32,945.952
„ izvana unešena (inostrane)	4,467.670	3,904.611 — 563.059
burnut (Znjefanac) beč. funti	3,228.772	3,300.105 + 71.333
duhan (tabak) za pušiti	29,447.511	28,366.301 — 580.328
pisma	145.703.453	170,502.781 + 24,779.328

Dakle prodaja biaše veća leta 1869 nego li 1868 s toga i dobitak veći. Razprodalo se preko duhana u vrijednosti od 43,671.497 for. dočim se u onoj od 1868 prihailo samo 41,181.306 for. s toga lani više za 2,400.191 for.

Svašta po nješto.

Tko išće najde.

U nještoj istarskoj občini (komunu) bili su ljudi kupili zvone za novu svoju crkvu, koji su već više vrijeme na sohah visili, čekajuć dok se zvonik dogradi. Medju tim, dohadjalo je mnogo sviet iz susjednih občina, da se nagleda i nasluša liepih novih zvonova. Jedne nedelje dođe i seljak iz bliže siromašne župe, da i on vidi i čuje, što su svi toliko hvalili; ogledavajuć ih, potuče člankom od prsta po zvonovih, da čuje srebrni njihov glas; našto ga netko od domaćih porugljivo zapita: šta mislite i vi tako kod vas kupiti takove zvonove, da naše toliko ogledavate? Ne, odvorne na bockavo pitanje, nego mi se je, da nezamjerite, magariac u škodu navadio, pak gledam, kakav bi mu zvončić uzeo! —

Sa tršćanskog tržištja.

Ciena svakog žita u svih glavnih trgovačkih mjestih Ugarske slabo se drži, buduć da neima tko zanj pita ni sa mora, ni sa kopna. Zato se je ovdje u Trstu zadnjih dana slabo tržiło. Pšenica, slaba bosanska, prodala se po 6 fl. 10 novč.; pšenica sriemska, dobra roba, po 7 fl. 5 novč., a kukuruz ili turkinja bosanska, liepa roba, po 4 fl. 40 novč. sve po 116 funti na vagu. Ulje dalmatinsko, istarsko i dubrovačko bi prodano baril po 35 fl. s odbitkom od 4 do 8 fl. po sto. Od drugih zemaljskih proizvoda naznačujemo za sada samo to, da se je lanjska ovčja vuna po svih glavnih trgovih sasvim rasprodala, i da će nova ili ovogodišnja biti puno draža od lanjske, po prilici od 8 do 10 fl. po centu.

Tèk novaca

polag Borse u Trstu od 10—25 maja 1870.

Carški dukati (cekini)	5.85	5.83
Napoleoni od 20 fran.	9.90	9.85 1/2
Lire inglezke	12.41	12.41
Srebro prid (agio)	121.75	12.35

Kretanje austrijanskih brodova

od 10 — 25 Maja 1870.

Dojadriti u iz

Trst: *Novi Klas*, Pireu — *Fidente* isto — *Antico*, Kardiffa — *Maria B.*, Salonica — *Zarko Durača* — *Camilla*, Kardifa — *Soeti Krič*, isto.
Alessandriju: *Unico N.*, Marsilje i nntrag se vratilo,
Anversu: *Barone Kelner*, Buenos-Ayeres.
Barcelonu: *Miloš*, — *Adelina B.*, Senja.
Bordo: *Eber* — *Madre* — *Robinson*, svi iz Trsta.
Carigrad: *Mrav*, Malte — *Due fratelli*, Trovna — *Ujo*, Šilda — *Ardita*, Leita.
Flising: *Bar. Kelner*, Monte video.
Galaz: *Marietta G.*, Klyde.
Hayer: *Dušan*, Buenos-Ayeres.
Kardif: *Padre Stefano*, Orana — *Ermina P.*, Alikanta.
Livorno: *Desković*, Odeso.
Marsilju: *Otensia*, Odeso — *Aneta*, isto — *Pasqualino*, Enosa — *Mali Ivo*, Sv. Maria Bathust — *Francesco Gilberto*, isto — *Temi*, Odeso — *Prudente*, Salonica.
Newcastle: *Cvietni dan*, Ruena.
Odesu: *Drago*, Trsta — *Dragoli*, Srvanska — *Ema*, Leita — *Ifigenia*, Trovna — *Nereol*, Glasova — *Stuh*, Alessandrije — *Argentina*, Liverpoola — *Giovanni*, Anverso — *Celestina* isto — *Faro*, Seio — *Ljubezni prvi* Marsilje — *Franc P.*, Cetta — *Olimpo*, Marsilje — *Novo Ciriaco*, Pireu — *Tonka B.* — *Ljubezni* — *Saggittario*, iz Ingl.
Pernambuko: *Sacra famiglia*, Marsilje — *Maria*, Trsta.
Porto Said: *Risparmio*, Marsilje — *Nino Sisto*, Suuderlanda.
Quintowen: *Leone*, Cufuegos.
Ruen: *Adrastea*, Trsta.
Rio Janeiro: *Unione*, Kardifa — *Njord*, Marsilje.
Salonić: *Jon*, Alessandrije — *Stavjanka*, Bakra.
Sulina: *Jona*, Carigrada — *Bortolina*, isto — *Trino*, Kork — *Eva* — *Marietta G.* — *Ester* — *Giovanin* — *Quatro fratelli* — *Mirto* — *Cavalier Sjardelli*, svi iz Carigrada. Zator.

Dardanele prošli

Eugenia, *Unione*, *Adelaide*, *Maks*, *Carmella*, *Ero*, *Sibilla*.

— *Ovajdriti* —

Iz Trsta: *Betti*, Carigrad — *Francesca Giuseppina*, Bona — *Urin*, Smirnu — *Alma*, Alessandriju — *Giulietta*, Pernambuk — *Esio*, Carigrad — *Cetinja*, Marsilju — *Diana*, Girgenti — *Maylath*, Carigrad.

Anverse: *Guido*, Galac.

Akyab: *Favilla*, Kork.

Bordo: *Nane B.*, Newport — *Merkur*, Kardif — *Trident*, isto.

Belfast: *Due Cognate*, Nova Orleans.

Carigrad: *Ida S.*, Azov — *Kolibić*, Tangarok — *Čas*, Azov — *Gange*, Odesu — *Divino*, Tangarok — *Absolute*, Odesu — *Tets*, Tangarok — *Antonio S.*, Sulinu — *Dragimir*, Odesu — *Olimpo* isto — *Kurčula*, Sulinu — *Adria* isto — *Silve*, is. — *Miro*, is. — *Atlas*, Kustjunde, — *Maria Luigia*, Azov — *Slavomir*, Tagarok — *Elena*, is. — *Vojeoda*, Poti — *Ero*, Lušinj — *Soko*, Odesu — *Ugo*, is. — *Bar. Vranicani*, is. — *Grad Karlovac*, is. — *Ardito*, is. — *Suid*, Kustjunde — *Maria Bon*, Galaz — *Maria C.*, Sevastopolj — *Norma*, Sulinu — *Srietan*, Maltu — *Giovanino N.*, Odesu — *Teofrasto*, is. — *Leva*, is. — *Toni C.*, Sulinu — *A. T. Luković*, Galaz — *Tebro*, Poti — *Orazio*, Odesu — *Elpi*, Taganrok — *Matlde*, Odesa — *Berta*, Brdiansko — *Marko Maria*, Odesu — *Hrabren*, Taganrok — *Alessandria*, Dunav — *Carla*, Kork — *Rosina*, Marsilju — *Union*, Taganrok — *Cristoforo Romano*, s. — *Duma*, Odesu — *Plam*, Dunav — *Giusta P.*, Marsilju — *Zora*, Lušinj — *Adelina*, Marsilju — *Tauro*, Kork.

Dunquerque: *Milica*, Odesu.

Falmut: *Vesta*, Limerik — *Due fratelli*, Trst.

Flessing: *Cattina*, Carigrad.

Gibraltar: *Akile*, Riogrande — *Lete*, Mediteranij.

Hul: *Cainan*, Alessandriju.

Kardif: *Luka*, Maltu — *Cerbero*, Trebisundu.

Krf: *Medea*, Patras.

Leith: *Ina*, Napulj.

Liverpul: *Costantino*, Bona, *Federico B.*, Carigrad.

Livorno: *Pasqualina*, Odesu.

Londra: *Sara*, Porto Said — *Vincenza*, Bataviju.

Marsilja: *Nimrod*, N. York — *Jugoslav*, Carigrad — *Andre*, Smirnu — *Nuovo Guglielmo*, Carigrad.

Mletke: *Rut*, Alessandriju.

Montevideo: *Maria*, Ing.

Newcastle: *Stillicone*, Odesu — *Tereze Hanny*, Carig. — *Cvietni dan*, Odesu.

Newport: *Sofia*, Mletke.

Odesa: *Mate* — *Sabioncello* — *Due figli*, Marsilju.

Palermo: *Fides* i *Costanza*, Carig. *Rosina*, Marsilju.

Penart: *Slava O.*, Mletke — *Gustavo*, Genovju.

Salonić: *Ljubezni otac*, Carig.